

Strategisk næringsplan – tiltaksdel 2025 – vedtatt av kommunestyret i sak 124/24 den 19.12.2024

En strategisk plan inneholder langsiktige og strategiske mål som en ofte må jobbe med over flere år for å oppnå gode resultater. Planer og strategier, altså hvordan en skal nå målet krever ressurser i form av tid, penger og evt andre innsatsfaktorer. De forskjellige politiske partiene har sine kjerneområder og flaggsaker som de ønsker å jobbe med, tiltak og påfølgende handlinger som koster penger må derfor prioriteres i budsjettssammenheng for å bruke ressursene på det de mener er riktig prioritering.

Planprogrammet i kommunen skal si noe om rullering av planer og hvor ofte de skal rulleres. Det er derfor lagt opp til forskjellige nivåer i den strategiske næringsplanen:

Strategisk næringsplan: rulleres hvert 4.år i takt med kommunestyreperioden

Tiltaksdel: rulleres årlig i forbindelse med budsjettprosessen. Noen tiltak kan prioriteres ned, mens andre prioriteres opp ut fra hva man mener er viktigst og riktigst for å nå de overordnede målene. Prioritering av tiltak kan dermed gjøres ut fra politiske beslutninger og prioriteringer. Hvert område har fått en side hver med en liste over tiltak, mens landbruk har fått en egen del til slutt.

Hva skal komme først? Skal vi bygge vei? Skal vi regulere et nytt hyttefelt **før** vi bygger vei? Hvor mye har vi råd til å bruke? Hvilke tiltak kan vi prioritere?

Satsingsområde – Generelt

Mål:

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
1.1	Rullering av kommuneplanens samfunnsdel og arealplan 2025-2027.	Administrasjonen Politisk v. formannskap/kommunestyre	Arbeidet med samfunnsdel og arealdel inkludert innhenting av nødvendige bakgrunnsdata påbegynnes våren 2025 med mål om ferdigstillelse våren 2027
1.2	Dyrke eksisterende møteplasser/arenaer for innbyggere, frivillighet, næringsliv m.m., samt initiere og skape nye møtepunkter på tvers av offentlig og privat sektor.	Administrasjonen Politisk v. ordfører/formannskap	Økt nettverksarbeid Dialogpartner ift etablering av næringsklynger o.a.
1.3	Markedsføre og aktivt delta i gjennomføring av regionens etablereropplæring. Synliggjøre virkemidler via eksterne bidragsytere og kompetansemiljøer som f.eks. Innovasjon Norge, Enova/Bionova, Innlandet Fylkeskommune, Klosser Innovasjon, Rådhuset Vingelen, Rørshagen Næringshage m.fl.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Flere deltakere på etablererkurs Bruk av eksterne miljøer som rådgivere og bidragsytere inn i næringslivets møteplasser Ekstern medfinansiering inn i utviklingsprosesser
1.4	Alvdal og kommunens næringsliv skal sette seg sjøl på kartet i.f.t. Innlandet fylkeskommunes målsetninger framlagt i bl.a. «Innlandsporteføljen» , samt sikre god dialog inn mot nasjonale og regionale satsinger som Grønt Landtransportprogram og Østlandssamarbeidet.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v.ordfører	Informasjonsmøter med næringslivet som målgruppe, der man sammen med overordnede myndigheter og sentrale næringslivsorganisasjoner løfter Alvdals muligheter til enhver tid
1.5	Kommunens administrative ledelse og kommunestyret skal gjøre seg kjent med og evt. kurses i bruken av statistikkbanken som fylkeskommunen m.fl. har utarbeidet - Innlandsstatistikk	Administrativ ledelse Kommunestyret	Bevisst bruk av Innlandsstatistikk i kommunens strategiske utviklingsarbeid og styring, både administrativt og politisk

Satsingsområde – Industri og transport

Mål: Alvådal skal ha en økning i antall arbeidsplasser tilknyttet industri og transport på 20 % i løpet av inneværende planperiode. Utviklingen skal skje på en mest mulig bærekraftig måte.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
2.1	Nye næringsarealer langs rv. 3 har lenge vært et uttrykt mål. Videre planprosess vil vise hvor et eventuelt nytt areal kan realiseres.	Administrasjon v. kommunedirektør, sektor samfunn og utvikling, samt politisk ledelse	Oppstart av kommuneplanens samfunns- og arealdel vår 2025
2.2	Kunnskaps- og kompetanseløft for framtidens næringsliv: a) Bidra sammen med nabokommuner for å sikre muligheter for framtidig videreutdanning lokalt som treffer i forhold til næringslivets og det offentlige utvikling, automatisering og digitalisering av samfunnet b) Styrke lokal og regional utdanning (videregående, fagskoler, høyskoler/universitet) med fokus på innovasjon, kreativitet, gjenbruk, sirkulærøkonomi, IKT, digitalisering og automatisering) c) Arbeide for ytterligere økt elevsøkning til Storsteigen vgs med fokus på grønt entreprenørskap	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v. ordfører og kommunestyret	God dialog med regionale skoler og studietilbud, inkludert Tynset studie- og høyskolesenter Prosjektsamarbeid med Storsteigen vgs
2.3	Grønn verdiskaping i fokus – sette fokus på energieffektivitet, klimaregnskap og grønn energi (trebruk, solceller/jordvarme, biovarme/biogass, energibevissthet m.m.). Konkret bl.a.: - Fokus i egne plan- og byggesaker - Utrede mulig biogassproduksjon i dialog med landbruk, næringsmiddelaktører og øvrig industri - Bistå i utredning/etablering for solcelleparker og øvrig kraftproduksjon - Delta i utarbeidelse av regional nærings- og energistrategi.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v. ordfører og kommunestyret	Regional klima- og energiplan vedtas/iverksettes Etablering av solcelleparker Biogassprosjekt
2.4	Tett dialog med Opplev Alvådal som næringsforum inkl. samarbeid rundt næringslivspuber/-møter, omdømmebygging av og for bygdas næringsliv, m.m.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v/ordfører	Arrangementer/møtepunkter Årlig næringsseminar i november mnd

Satsingsområde – Reiseliv

Mål: Alvdal skal ha en tydelig og forbedret posisjon som reisemål. Det skal være lett å etablere seg som fritidsbeboer i kommunen, og antall overnattingsplasser og attraksjoner skal økes. Utviklingen skal skje på en mest mulig bærekraftig måte. Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
3.1	Vurdere å opprette en reisemålsledelse for en helhetlig og strategisk utvikling av Alvdal som reisemål. Kan Alvdal bli et bærekraftig reisemål?	Administrasjon v. samfunn og utvikling	Turistinformasjon og synlighet av Alvdal som stoppested/reisemål Skilting på strategiske punkter
3.2	Bidra til mer aktivitet i bygdas flerbrukshus – Fjellregionens ridehall, Sjulhustunet og Huset Aukrust.	Administrasjon v. samfunn og utvikling i samarbeid med frivilligheten.	Ny/mer aktivitet
3.3	Aktivt bidra til å realisere ny forvaltningsplan og besøksstrategi for Jutulhogget. I tillegg se på hvordan vi sammen med Rendalen og grunneierne, kan utnytte at Jutulhogget er eneste norske geologisk fenomen på verdens topp 100-liste over geologiske landemerker.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v. ordfører/kommunestyret	Medvirke til ny verneforskrift/ besøksstrategi i Jutulhogget. Dialog mot grunneiere/nabokommune, NGU, m.fl. Geologisk besøkssenter i Alvdal
3.4	Studere gode “case” og bruke statistikk for å kartlegge verdiskaping og effekt av fritidsboligeierne. Sikre at Alvdal blir et enda bedre vertskap og gjennom dette hente ut et større potensial av markedet som besøker oss?	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v. ordfører/formannskapet	Kartlegge fritidsboligeiernes behov for varer/tjenester, varelevering, osv. Økt antall gjestedøgn og effekt/økt omsetning til kommunens næringsliv
3.5	Utnytte medlemskapet i Visit Røros og Østerdalen bedre!	Administrasjon og politisk ledelse	Økt besøk i Alvdal
3.6	Sjekke lokale bilselgere/utleiefirma for etablering av utleie- eller bildelingsløsning tilknyttet Steia/Alvdal stasjon i samarbeid med lokal bilbransje. Se på muligheter for overgangsordninger mot f.eks. Hjerkin, Dombås eller Ringebru vestover, samt Røros nordover	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Avsjekk med lokal bilbransje – selgere/utleiefirma
3.7	Satse videre på sykkelturisme og øvrig pakketering av tilbud innen utmarksbasert reiseliv i bredt. Nettverksarbeidet mellom ulike aktører lokalt for å bygge Alvdal som en destinasjon for togreisende til/fra Alvdal blir viktig inngang.	Administrasjonen v. samfunn og utvikling Reiselivsaktørene i Alvdal	Bistå i samarbeid mellom reiselivsaktører som kan gi pakketerte tilbud som øker attraktiviteten av Alvdal som reisemål
3.8	Støtte opp under Huset Aukrust sitt virke og markedsføre Alvdal og Aukrust som en merkevare. Ski-VM 2025 der nasjonalt hoppanlegg for flaskehopp er beslutta lagt til Huset Aukrust gir en god anledning til å sette Aukrust og kommunen på kartet.	Administrasjonen v. samfunn og utvikling Huset Aukrust Politisk ledelse	Løfte kommunens identitet og omdømme gjennom mer aktivt samarbeid og bruk av Aukrust som merkevare.
3.9	Inngå samtaler om et mulig samarbeid med SJ og lokal taxinæring om reisetilbud. Billett for tog og taxi fra hjem til hytta og retur?	Administrasjonen v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Grønne fritidsreiser med god miljøprofil
3.10	“Trafikkstyring” av reiselivet og naturbaserte opplevelser. Vurdere søknader til støtte for to nasjonale ordninger: Tilskudd til nasjonale turiststier og Tilskudd til verdiskaping basert på naturarven	Administrasjon v. samfunn og utvikling Samarbeid med næringslivsaktører og frivillighet.	Godt styrt trafikk av gående, syklende, osv. Østkjølen et perfekt utgangspunkt mlm Tron og Jutulhogget

3.11	Sentrumsutvikling. Utvikle Steia som en kjerne og et nav for opplevelser. Steia er et trafikk-knutepunkt (bil, buss, tog) og mange opplevelser som turstier, sykkelruter, kulturopplevelser «starter» på Steia. For å fullføre skilting og infrastruktur bør det utarbeides en trafikk- skilt- og grøntplan. I dette arbeidet bør turisten være i fokus. Det bør også tilrettelegges for hurtigludere for el-bil på Steia. Det bør også sees på tiltak for å utnytte bobilturistene og få de til å bli lengre.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Samarbeid med næringslivsaktører og frivillighet.	Utvikling av sentrum og Alvdal i sin helhet
------	--	---	---

Satsingsområde – Handel og service

Mål: Alvdal skal ha et attraktivt og variert servicetilbud til sine innbyggere, besøkende og gjennomreisende, og det skal være vekst i tjenesteytende næringer.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
4.1	Aktivt bistå til utvikling av handel og servicefunksjoner både på Steimosletta og på Steia gjennom dialog med lokalt næringsliv og potensielle nye aktører med planer i tråd med reguleringsformålene	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Økt satsing/nyetableringer
4.2	Bistå i arbeidet med å få på plass ladepunkter i området Steia. Avklaring av tilgjengelighet for offentlig bruk av private parkeringsplasser i området Steia – Steimosletta.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Næringslivet på Steia	Avklare egnet areal i dialog med Klive, næringsaktører/handelsdrivende Ladepunkt(er) etablert
4.4	Sjekke opp utleieordninger for el-sykler/el-sparkesykler i aksene mellom Steia – Steimosletta	Administrasjon v. samfunn og utvikling Næringsaktører	Utleieordning på plass
4.5	Sjekke ut mulighet for etablering av bl.a. apotek og vinmonopol.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Næringsaktører	Apotek og Vinmonopol
4.6	Utrede mulighetene for oppsetting av informasjonstavle ved ladepunktene på Steimosletta, evt. også på Shell (St1). Dette skal være utført og eventuelt klart før sommeren 2025	Administrasjon v. samfunn og utvikling Næringsaktører	Informasjonstavler på plass før sommer 2025

Tiltaksplan landbruk

Satsingsområde landbruk - generelt

Mål: Alvdal skal ha en økning på 20 % på områdene tradisjonell husdyrproduksjon, skog, kompetanse og tilleggsnæring i perioden.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.1	Alvdal har som mål å øke grovfôrproduksjonen med 20 % gjennom økt bruk av lokale ressurser.	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Økt grovfôrproduksjon
5.2	Alvdal har som mål å øke sin andel med økologisk mjølkeproduksjon til 12 % av produsert volum innen 2025,	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Økt andel økologisk mjølkeproduksjon
5.3	Alvdals grunneiere har som mål å øke avkastningen på skog - og utmarksressursene med 20 % i løpet av planperioden på fire år	Administrasjonen v. landbruk og miljø og næring	Økt avkastning for grunn-/skogeier
5.4	Alvdal har som mål å øke andelen faglærte blant kommende og eksisterende gårdbrukere.	Administrasjonen v. landbruk og miljø og næring	Økt andel faglærte i landbruket
5.5	Alvdal har som mål å øke aktiviteten på tilleggsnæring med 20 % i løpet av planperioden	Administrasjonen v. landbruk og miljø og næring	Flere etablerte foretak
5.6	Sikre god dialog og et aktivt "Brukerråd Landbruk" bestående av representanter fra bl.a. faglag, beitenæring og Storsteigen vgs	Administrasjonen v. landbruk og miljø	2-4 møter årlig
5.7	Mange små grunneiere en utfordring – spre informasjon og oppfordre til makeskifte gjennom jordskifteretten	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Rådgivning/informasjon
5.8	Alvdal har som mål å øke potetproduksjonen i planperioden	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Økt markedstilgang

Satsingsområde landbruk – tradisjonell husdyrproduksjon

Mål: Grovfôrbasert husdyrproduksjon skal økes med 20 % ved økt bruk av lokale ressurser.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.1.1	Sikre god faglig rådgivning og informasjonsarbeid ift bl.a.: • økt bruk av utmarksbeite (ferdistille beitebruksplan, ivareta seterbrukerne, m.m.) • søknader om nydyrking og drenering • verdien av god gjødselutnytting gjennom bl.a. slangespredning og støtte til eksterne gjødssellagre, m.m. • nasjonale støtteordninger • økt proteinproduksjon lokalt gjennom korn/kornkonservering, fôrerter/grønnfôr, riktig frøblanding osv.	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Møteserier God informasjon ifm tilskuddsfrister Aktiv bruk av enhetens FB-side Nyhetsbrev
5.1.2	Initiere og delta som medarrangør av konferanser/møter med fokus på optimalisering av gardens ressurser i landbruket	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Framtidas matproduksjon og andre temamøter
5.1.3	Makebytte/jordskifte for en klima- og energimessig mest mulig rasjonell og økonomisk drift av arealene. Behov for opplysende virksomhet/informasjonsmøter med Østre Innlandet Jordskifterett	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Vise gode eksempler på jordskifteretten som verktøykasse til å kjøre makebytte

Satsingsområde landbruk – økologisk mjølkeproduksjon

Mål: Alvdal har som mål å øke sin andel med økologisk mjølkeproduksjon til 12 % av produsert volum innen 2025

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.2.1	Bidra til gode møteserier og rådgivning i samarbeid med: • TINE • Rørosmeieriet • NLR Innlandet m.fl.	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Flere økologiske mjølkeprodusenter Økt antall liter økologisk mjølk
5.2.2	Informasjonsspredning	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Relaterte nyhetssaker spres via e-post/nyhetsbrev og FB

Satsingsområde landbruk – skog og utmark

Mål: Alvdal skal øke avkastningen på skog- og utmarksressursene med 20 % i løpet av planperioden på fire år.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.3.1	Fortsette den gode dialogen med skognæringa for å kunne stimulere til økt aktivitet innen planting, ungsogpleie og tynning.	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Stor aktivitet i skogbruket
5.3.2	Følge opp kartleggingsarbeidet på bruer/infrastrukturen inn i skog/utmark, og bistå veilag/skogbrukere for å sikre god standard på vegnettet	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Nye bruer og god utnyttelse av NMSK-potten
5.3.3	Se på muligheter for samarbeid med flere av skogbrukets organisasjoner og FoU-aktører i Innlandet inn mot tre/skog og satsningen på bioøkonomi, med mål om å kunne øke den lokale verdiskapingen i forhold til avvirket kvantum av både tømmer og annet virke. Gjøres i samarbeid med egne foretak/treklynger! Innlandet er blitt kontorsted for Regjeringens nye satsing på bioøkonomi og klimatiltak for landbruk, skogbruk og havbruk, Bionova – hvordan kan Alvdal, Tynset og resten av regionen inkludert våre brukere utnytte de ordningene som kommer gjennom denne nye satsingen?	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling	Dialogmøter med NMBU, Høgskolen i Innlandet, m.fl. Informere om trebruk i bygg o.a. Informasjon og tett dialog med Bionova Nettverksmøte med trebearbeidende næring i Alvdal/regionen
5.3.4	Sikre god dialog med grunneiere ift. utmarksbaserte næringer videre	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling	Møter i Brukerråd Alvdal Prosjektmedvirkning
5.3.6	Ferdsel i utmark inn i ny arealplan ift: • stier/skilting i utmark – utarbeide sti- og løypeplan i samarbeid med nabokommuner • økende bruk av setre/hytter til fritid • tidsbegrensninger på enkelte typer ferdsel i forhold til naturverdier • Villreinnormen under innføring innvirker på hvordan vi fram i tid kan ferdes i f.eks. Alvdal vestfjell – utfordringer/muligheter? • Norsk Seterkultur har fått norsk/nordisk seterkultur inkl. mjølkesettrer og utmarksbeitebruk inn på UNESCO's verdensarvliste. Hva kan dette bety for seterbruket og utmarka vår	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Temamøter Brukerråd Alvdal Sti- og løypeplan – arbeidet fortsetter Sikre seterbrukets rettigheter og samtidig tilpasse allmennhetens ferdsel innenfor de hensyn som bl.a. Villreinnormen legger opp til. Besøksstrategi for Alvdal

Satsingsområde landbruk – Rekruttering og kompetanse

Mål: Alvdal skal øke landbrukskompetansen blant kommende og eksisterende gårdbrukere med 20 % innen 2022

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.4.1	Fortsette dialog med partnere/kompetansemiljøer for å bygge opp under god samhandling, som opprettholder og stimulerer til fortsatt sterkt produsentmiljø i Alvdal/Nord-Østerdalen	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Møtepunkter/Dialog/Samhandling Studietur til Grønt kompetansesenter i Trøndelag (Mære og Skjetlein)
5.4.2	Medvirke i forprosjekt hvor Nasjonalt senter for fjellandbruk har fått midler til å utrede Storsteigen som framtidig grønt kompetansesenter for fjellandbruket med tilbud innen både kompetanseutvikling og FoU	Administrasjonen v. landbruk og miljø Sektor samfunn og utvikling Politisk ledelse	Sikre at Storssteigen vgs blir en nasjonal samarbeidsarena for forskning, utvikling og utdanning for fjellandbruket inn i fremtiden.
5.4.3	Medvirke videre inn i hovedprosjekt i Interreg mellom Storsteigen vgs og Stiernhööksgymnasiet, sammen med Rättviks kommun. Fokusområde på bærekraftig landbruk og kompetanseutvikling over grensen	Enhet landbruk og miljø + sektor samfunn og utvikling	Medvirke til at hovedprosjekt Interreg kan påbegynnes
5.4.4	Aktivt arbeide for å opprettholde og videreutvikle elevtilbudet ved Storsteigen vgs	Politisk v. ordfører (sammen med IPR-NØ)	God søkning til skolens utdanningstilbud fra hele Innlandet. I 2025 også Trøndelag!

Satsingsområde landbruk – Tilleggsnæring

Mål: Alvdal skal øke aktiviteten på tilleggsnæring med 20 % i løpet av planperioden

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.5.1	Informasjonsarbeid og synliggjøring av gode eksempler ift tilleggsnæring innen landbruk. Delta aktivt for å fremme kommunens/regionens aktive landbruksmiljø som grunnplanke for utvikling av tilleggsnæringer. Muligheter for samkjøring av kurs/tiltak i samarbeid med øvrig rådgivning i regionen, samt som vertskommune for Storsteigen vgs.	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling	Flere tilleggsnæringsforetak Deltakere på etablereropplæring
5.5.2	Bioøkonomi som sentralt satsingsområde for Innlandet (sammenfaller med pkt 5.3.4 om Bionova o.l.)	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling Politisk v/ordfører	Informasjonsspredning Delta på møteplasser
5.5.4	Sikre fortsatt Inn på Tunet-tilbud i kommunen for både helse- og oppvekst-sektorens brukere	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektorene samfunn og utvikling, oppvekst og helse	Sikre god dialog og bistå i videreutvikling av tilbudet